

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/14/2020
Identifikačné číslo spisu: 6019200511
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6019200511.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: maloletý O. K., nar. XX. T. XXXX, bytom I. B. XX, Z. Z., zákonne zastúpený matkou Mgr. W. K., nar. XX. W. XXXX, bytom I. B. XX, Z. Z., právne zast.: Mgr. Robertom Antalom, advokátom so sídlom Ul. Kláry Jarunkovej 2, Banská Bystrica, IČO: 37 818 309, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu a posudkových činností Banská Bystrica, so sídlom Trieda SNP 75, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5367/Ant zo dňa 4. júna 2019, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sa/12/2019-81 zo dňa 20. decembra 2019 v časti výroku o nároku na náhradu trov konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sa/12/2019-81 zo dňa 20. decembra 2019 v napadnutej časti výroku o trovách konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej v texte rozhodnutia len „krajský súd“ alebo „správny súd“) právoplatným uznesením č. k. 27Sa/12/2019-81 zo dňa 20. decembra 2019 postupom podľa § 101 ods. 4 písm. a) zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) konanie zastavil. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania v zmysle § 170 písm. b) SSP.

2. V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že žalobca sa žalobou podanou dňa 12. augusta 2019 domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKPC-/SOC/2019/5367/Ant zo dňa 04. júna 2019 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“), ktorým zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odbor sociálnych vecí rodiny č.

BB2/OPPnKŤZPaČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019, ktorým nebol maloletému žalobcovi priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy potvrdil. Následne žalovaný dňa 15. novembra 2019 vydal - na základe súhlasu správneho súdu s uspokojením žalobcu na základe nového rozhodnutia, uznesením č. k. 27Sa/12/2019-61 zo dňa 16. októbra 2019 - rozhodnutie č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5367/2Ant, ktorým rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odboru sociálnych vecí a rodiny č. BB2/OPPnKŤZPaČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019 podľa § 59 ods. 3 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov zrušil a vec vrátil prvostupňovému orgánu verejnej správy na nové konanie a rozhodnutie. Žalobca na výzvu správneho súdu doručil podanie zo dňa 11. decembra 2019, v ktorom uviedol, že novým rozhodnutím žalovaného je uspokojený.

3. Vzhľadom na uvedené správny súd konanie zastavil a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 170 písm. b) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie bolo zastavené.

II.

Kasačná sťažnosť

4. Proti tomuto uzneseniu v časti výroku, ktorým krajský súd nepriznal účastníkom konania právo na náhradu trov konania, podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

5. V kasačnej sťažnosti žalobca uviedol, že ustanovenie § 170 písm. b) SSP sa aplikuje najmä na prípady, keď sa súdne konanie zastaví z dôvodov podľa § 99 SSP, čo nie je daný prípad, nakoľko krajský súd zastavil konanie v dôsledku správania žalovaného. Opomenul pritom právnu úpravu náhrady trov konania obsiahnutú v § 171 SSP, upravujúceho prípad zastavenia konania, ku ktorému došlo v tejto veci a zároveň je výnimkou zo všeobecnej zásady zakotvenej v § 170 písm. b) SSP.

6. V danom prípade konajúci súd zastavil konanie v dôsledku správania a konania žalovaného, ktorý postupoval v konaní podľa § 101 SSP a na základe súhlasu konajúceho súdu vydal nové rozhodnutie dňa 15. novembra 2019, ktorým žalobcu uspokojil. Týmto jednak žalovaný fakticky potvrdil dôvodnosť podanej žaloby žalobcu a po druhé je jednoznačné, že žalobca dosiahol v konaní plný úspech.

7. Žalobca zdôraznil, že z komentára k § 101 SSP vydavateľstva C. H. BECK vyplýva, že vydanie takéhoto uznesenia bude mať súčasne na účel rozhodovania o priznaní náhrady trov konania povahu plného úspechu vo veci a nebude sa považovať za zastavenie konania v zmysle § 170 písm. b) SSP.

8. Žalobca mal za to, že krajský súd nesprávne právne posúdil otázku náhrady trov konania, keď nesprávne aplikoval § 170 písm. b) SSP, pričom mal v danom prípade správne aplikovať § 171 SSP, a teda priznať žalobcovi právo na náhradu trov súdneho konania v plnom rozsahu 100 %.

9. Na základe týchto skutočností žalobca navrhol kasačnému súdu, aby uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sa/12/2019-81 zo dňa 20. decembra 2019 v napadnutej časti výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti

10. Žalovaný v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že uznesenie krajského súdu v napadnutej časti považuje za správne. Podľa komentára k SSP inštitút uspokojenia žalobcu, t. j. postup podľa § 101 SSP, je prejavom aplikácie princípu hospodárnosti nadväzujúcej na efektívnosť a subsidiaritu súdnej ochrany. Náhrada trov konania v tomto prípade nemá svoje opodstatnenie, nakoľko by odporovala uvedenému princípu. Žalovaný mal za to, že uspokojenie žalobcu má charakter uzavretia

zmieru, preto nepovažoval za dôvodné a ani za spravodlivé, aby bol zviazaný k náhrade trov konania.

11. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol. V prípade, ak kasačný súd uzná argumenty žalobcu, navrhol náhradu trov konania primerane znížiť.

IV.

Posúdenie veci kasačným súdom

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu v súlade s § 455 SSP bez pojednávania, a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

13. Podľa § 101 ods. 1 SSP žalovaný orgán verejnej správy môže podať správne súdu návrh na uspokojenie žalobcu vydaním nového rozhodnutia, opatrenia alebo vykonaním iného úkonu, ak sa tým nezasiahne do práv, právom chránených záujmov alebo povinností tretích osôb a správny súd vo veci ešte nerozhodol.

14. Podľa § 101 ods. 2 SSP správny súd uznesením rozhodne o vydaní alebo nevydaní súhlasu s postupom podľa odseku 1. V uznesení o vydaní súhlasu správny súd súčasne určí lehotu, v ktorej je potrebné vydať nové rozhodnutie, opatrenie alebo vykonať iný úkon a oznámiť ho správne súdu. Márnym uplynutím tejto lehoty stráca uznesenie o vydaní súhlasu svoje účinky a správny súd pokračuje v konaní.

15. Podľa § 101 ods. 3 SSP, ak orgán verejnej správy v lehote podľa odseku 2 doručí správne súdu rozhodnutie, opatrenie alebo oznámenie o vykonaní iného úkonu podľa odseku 1, zašle ho predseda senátu žalobcovi spolu s výzvou, aby sa v určenej lehote vyjadril, či bol orgánom verejnej správy uspokojený. Zmeškanie lehoty nemožno žalobcovi odpustiť.

16. Podľa § 101 ods. 4 písm. a) SSP správny súd konanie uznesením zastaví, ak žalobca oznámil, že je uspokojený.

17. Podľa § 101 ods. 6 SSP rozhodnutie, opatrenie alebo iný úkon podľa odseku 1 nadobúda právoplatnosť alebo obdobné právne účinky dňom právoplatnosti rozhodnutia správneho súdu o zastavení konania podľa odseku 4. Tým istým dňom zanikajú právne účinky napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného úkonu orgánu verejnej správy.

18. Podľa § 170 písm. b) SSP žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak bolo konanie zastavené.

19. Podľa § 171 ods. 1 SSP, ak účastník konania procesne zavinil odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania.

20. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

21. Kasačný súd mal z obsahu súdneho spisu preukázané, že žalobca sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKPC-/SOC/2019/5367/Antzo dňa 04. júna 2019, ktorým zamietol odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odbor sociálnych vecí rodiny č. BB2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019, ktorým nebol maloletému žalobcovi priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Následne žalovaný dňa 15. novembra 2019 na základe súhlasu krajského súdu s uspokojením žalobcu vydaním nového rozhodnutia (uznesenie č. k. 27Sa/12/2019-61 zo dňa 16. októbra

2019) vydal rozhodnutie č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5367/2Ant, ktorým rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odboru sociálnych vecí a rodiny č. BB2/OPPnKŤPaPČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019 zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Na základe uvedeného krajský súd zastavil konanie s odkazom na § 101 ods. 4 písm. a) SSP vzhľadom na nové rozhodnutie žalovaného zo dňa 15. novembra 2019 a vyjadrenie žalobcu, že bol uspokojený. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 170 písm. b) SSP.

22. V prípade zastavenia konania sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania vo všeobecnosti postupuje podľa § 170 písm. b) SSP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Z tejto všeobecnej zásady existuje zákonná výnimka zakotvená v § 171 ods. 1 SSP, a to ak účastník konania procesne zaviniel odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania. Súd pri rozhodovaní o trovách zastaveného konania musí najprv posúdiť, či nie sú splnené zákonné podmienky na použitie § 171 ods. 1 SSP, teda či nejde o uvedenú výnimku, a len v prípade, že to tak nie je, rozhodne o trovách zastaveného konania podľa § 170 písm. b) SSP. Ustanovenie § 171 ods. 1 SSP predpokladá zavinenie niektorého z účastníkov konania na zastavení konania, pričom zavinenie môže byť na strane žalobcu aj žalovaného.

23. V predmetnej veci je nepochybné, že dôvodom zastavenia konania o preskúmanie zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia č. UPS/US5/SSVODPPKPC-/SOC/2019/5367/Ant zo dňa 04. júna 2019 bolo vydanie nového rozhodnutia č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5367/2Ant dňa 15. novembra 2019, ktorým bol žalobca uspokojený, čím došlo k zániku predmetu súdneho prieskumu vymedzeného žalobou. K zrušeniu resp. nahradeniu žalobou napadnutého rozhodnutia došlo z dôvodu, že v komplexnom posudku žalovaného bol peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla navrhnutý, a preto je v záujme objektívneho zistenia skutočného stavu vecí úlohou prvostupňového správneho orgánu zistiť všetky podstatné skutočnosti, ktoré sú u maloletého žalobcu podľa príslušných ustanovení zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu rozhodujúce pre priznanie nároku na uvedený peňažný príspevok. Za stavu, že išlo o pochybenie na strane žalovaného, ktoré vydaním nového rozhodnutia sám uznal, nemožno akceptovať záver správneho súdu o nutnosti aplikácie § 170 písm. b) SSP pri rozhodovaní o trovách konania. Podľa názoru kasačného súdu práve dôvod zastavenia konania podľa § 101 ods. 4 písm. a) SSP predstavuje prípad, kedy je nevyhnutné posudzovať procesnú zodpovednosť účastníkov za zastavenie konania vo vzťahu k povinnosti znášať trovy konania podľa § 171 ods. 1 SSP.

24. Kasačný súd má za to, že správny súd nevzal do úvahy osobitnú úpravu náhrady trov konania podľa § 171 ods. 1 SSP, keď výrok o zastavení konania premietol do rozhodnutia o trovách konania len odkazom na všeobecnú úpravu v zmysle § 170 písm. b) SSP.

25. Poukazujúc na uvedené dospel kasačný súd k záveru, že uznesenie krajského súdu v napadnutej časti je potrebné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie podľa § 462 ods. 1 SSP. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní rozhodnúť o náhrade trov konania v súlade s vyššie uvedeným právnym názorom s tým, že krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania podľa § 467 ods. 3 SSP.

26. Toto uznesenie kasačného súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.